

TUNGELSTA UTVECKLINGS PROGRAM

Förord

I din hand, på din skärm eller läsplatta, har du nu Tungelsta utvecklingsprogram 2012. Ibland skojar kring att den siste som läser ett program är korrekturläsaren. Genom ditt läsande motbevisar du det. Samtidigt finns ett annat budskap i humorn nämligen att processen i framtagande av programmet är av stor vikt och stort värde. Extra glädjande är därför den goda uppslutning som varit på offentliga möten med Tungelstaberedningen inför framtagande av ett samrådsförslag. Samt de många synpunkter som inkom under efterföljande samråd. Beredningen har nu arbetat om samrådsförslaget till en antagandehandling som här föreligger.

Beslut i kommunfullmäktige 2012 ersätter utvecklingsprogrammet från 1998. Allt har inte vänts på ända men det gamla programmet ställs på arkivhyllan och det nya är vad som ger ledning för dagens och morgondagens utveckling. Program kommer aldrig ersätta enskilda som genom sitt engagemang skapar utveckling. Det är och kommer vara enskilda som bygger Tungelstas framtid, som väljer att bygga sin framtid i Tungelsta. Kommunen behöver långsiktig planering för att infrastruktur med såväl vägar som skolor ska kunna möta framtida behov. Därtill strävar den kommunala planeringen till att främja och värna hållbar utveckling där olika intressen vägs mot varandra.

Mycket har hänt på dessa 14 år (1998-2012) och det nya programmet ser annorlunda ut. I en ung människas liv är 14 år en ofattbart lång tid. Ur en kommunal planeringshorisont å andra sidan är tidsuppfattningen lätt en annan.

Utvecklingsprogrammet samlar avvägningar, bedömningar och planer för framtidens Tungelsta. Det svarar på fler frågor än fysisk planering och ska kunna läsas av såväl medborgare, föreningar, företag och exploitörer som av kommunens nämnder och förvaltningar. Programmet är både en framtidsutsikt, en hjälp i planering och ett tidsdokument som visar dagens utmaningar och vägval.

Peter Olevik Dunder

Tungelstaberedningens ordförande

Tungelstaberedningen består av åtta ledamöter. Från vänster: Ordförande Peter Olevik Dunder (FP), Anne-Catrin Eneroth (V), Ulla-Britt Öhman (C), Berit Jansson (KD), Mats Mattsson (M), Anita Roos (S), Ove Andersson (MP), Sten Svensson (S).

Bakgrund

Utvecklingsprogram för Tungelsta antogs av kommunfullmäktige i maj 1998. Det ersätts nu av utvecklingsprogram 2012. Kommunfullmäktige beslutade i mars 2011 att tillsätta beredningar för att revidera utvecklingsprogrammen för Västerhaninge och Tungelsta. Målet för revideringen var att skapa förutsättningar för ett hållbart samhälle ur ekologiskt, socialt och ekonomiskt perspektiv. Programarbetet leddes av politiker valda av kommunfullmäktige i en så kallad beredning. Till sin hjälp har politikerna haft en projektgrupp av några av kommunens tjänstemän. Möten anordnas med invånarna, föreningar och organisationer i kommundelen för att fånga upp synpunkter. När mötena var avslutade och alla synpunkter lämnats sammanställdes underlag och förslag togs fram.

Utvecklingsprogrammets ställning i förhållande till andra kommunala dokument

Kommunen är skyldig att ha en översiktsplan för hela kommunens yta, därtill regleras bebyggelse i detaljplaner och bygglov. För södra Tungelsta finns även sedan 2008 ett planprogram som är nivån mellan fördjupande översiktsplaner och detaljplaner. Utvecklingsprogrammet är friare till sin form, sitt innehåll och användning.

Här samlas och vägs olika intressen för att både ge ledning i översiktsplanarbetet som pågår, för att ge kommunstyrelsen stöd vid detaljplaneförfrågningar, för att ge stadsbyggnadsnämnden och andra nämnder en utblick och ledning i sina respektive planeringar.

Utvecklingsprogrammet visar också medborgare, föreningar, företag och exploatörer kommunens viljeinriktning och huvuddragen i planering för det geografiska området. Här redovisas bland annat men inte uteslutande, nya cykelvägar, mark som skulle kunna rymma nya idrottsanläggningar, kommande förskolor och skolor. Det är 2012 års underlag till kommande års utbyggnader, av bostäder, offentlig och kommersiell service. Utvecklingsprogrammet

bör omprövas senast om 10 år och löper (där inte annat redovisas) parallellt med översiktsplanen vars fokus är den fysiska planeringen för hela kommunen.

Eventuella förändringar som kommer i Tungelsta med ny översiktsplan 2015 bör tydligt framgå där. Planprogrammet från 2008 är helt i linje med den utveckling som beredningen föreslår och kan läsas separat från utvecklingsprogrammet.

Genomförande

Beredningen har beslutat att den geografiska avgränsningen för det reviderade utvecklingsprogrammet är densamma som gällande program från 1998.

Beredningen har genomfört ett antal faktainsamlade interna möten som bland annat har handlat om gällande utvecklingsplan samt genomförande av dess intentioner, gjorda och kommande infrastrukturåtgärder inom programområdet, genomgång av detaljplaneansökningar inom programområdet, miljövärden inom programområdet och bekämpningsprogram för jättelokan samt befolkningsprognoser.

Tre öppna möten med allmänheten har även genomförts. Den 8 september 2011 när cirka 230 personer deltog avhandlades hela bredden av ämnen i bikupediskussioner. Den 6 oktober 2011 som samlade cirka 40 personer behandlades skola, barnomsorg och övrig samhällsservice och sista mötet den 10 november 2011 som samlade cirka 100 personer behandlade infrastruktur, bebyggelseutveckling och grönstruktur. Vid dessa möten har deltagarna arbetat i grupper och redovisat sina synpunkter på Post-it-lappar och kartor. Dessa synpunkter har beredningen tagit till vara i sitt arbete.

Ett förslag på utvecklingsprogram har varit ute på samråd bland boende, organisationer och myndigheter. Utifrån samrådsförandet har vissa ändringar gjorts till det färdiga programmet.

Material och information från beredningen finns på: <http://haninge.se/tungelsta>.

Frågeställningar inför det reviderade utvecklingsprogrammet

I beredningens arbete har fyra huvudämnen, med underrubriker, utkristalliserat som viktiga ämnen att behandla vid de allmänna möten som genomförts.

- **Natur och landskap**
  - Grönområden och parker
  - Hästars plats i Tungelsta
  - Samhällets utbredning på bekostnad av omkringliggande natur
  - Politisk samsyn för avslag av bergtäktsansökningar inom Tungelstaområdet
- **Samhällservice**
  - Skola och barnomsorg
  - Kulturlivet
  - Samlingslokaler
  - Fritidsverksamhet
  - Övrig samhällsservice som till exempel postservice
- **Infrastruktur**
  - Järnvägens och pendeltågens utbyggnad
  - Befintligt vägnät och möjligheter för om- och utbyggnad
  - Gång- och cykelvägar
  - Turtätheten på bussar och pendeltåg
- **Bebyggelseutveckling**
  - Handelsträdgårdarnas framtida användningsområde
  - Förtätning inom befintlig bebyggelse
  - Boendeformer
  - Eventuella nya bostadsområden
  - Hur stort ska Tungelsta bli?

Sammanfattning av de allmänna mötena

Utifrån de diskussioner och Post-it lappar som tagits fram i samband med de allmänna mötena är den stora frågan i dagsläget trafiksituationen i Tungelsta. Södertäljevägen är hårt belastad av tung trafik bland annat med anledning av att Södertörnsleden ännu inte är klar. Den tunga trafiken tar denna väg mellan E4:an och riksväg 73. Stora problem finns vid Tungelstavägen, länsväg 257, mellan Tungelsta och Västerhaninge med tanke på att det är den enda bra anslutningen för Tungelstaborna till 73:an. Även andra vägar i Tungelsta samhälle exempelvis Skogs Ekebyvägen är hårt trafikbelastad. Utbyggnad av Stavsvägen till riksväg 73 efterfrågas.

Sammanfattningsvis kan man säga att man vill behålla karaktären av lantligt mindre samhälle och att Tungelsta inte bör expandera allt för mycket och att den expansion som sker ska ske i långsamt tempo. Detta får dock inte innebära att den offentliga och kommersiella servicen åsidosätts. Det behövs även ett antal flerbostadshus med möjlighet för både äldre och yngre att få tillgång till mindre lägenheter i hyresrättsform.

Kapacitetsproblemen med tider, läktare och möjlighet för alla sporter att få plats i sporthallen var också ett ämne som engagerar. På sikt behövs en ny sporthall.

Möjligheterna att bebygga de före detta handelsträdgårdarna där det i dag står mer eller mindre fallfärdiga växthus måste ses över. Önskemålet är att dessa tomter inte ska få allt för hög exploateringsgrad.

Det behövs någon form av område för centrumbildande verksamhet där butiker och verksamheter kan utvecklas som täcker behovet för ett växande Tungelsta.

Säkra gång- och cykelvägar behövs, till exempel längs med Södertäljevägen från Tungelstavägen och bort till Sorundavägen.

Förslag till reviderat utvecklingsprogram

Målet för det reviderade utvecklingsprogrammet ska vara att skapa förutsättningar för ett hållbart samhälle ur ekologiskt, socialt och ekonomiskt perspektiv. Programmets syfte är att utifrån en helhetssyn belysa Tungelstas potential och utvecklingsmöjligheter.

Föreliggande förslag till reviderat utvecklingsprogram innebär att karaktären av trädgårdsstad vidmakthålls och förstärks. Intrycket av gles och låg bebyggelse består samtidigt som Tungelstas centrala delar runt pendeltågstationen utvecklas och förstärks. Kulturmiljön bevaras och värdefulla grönområden samt tillgången till dessa värnas.

Möjligheterna att använda kollektiva färdmedel och att kunna använda cykelvägar blir förbättrade. Orten ger möjlighet till både boende och verksamheter.

Karaktären av ett samhälle på landsbygden är viktig att behålla varför de grönområden och åker- och ängsmark som omger Tungelsta ska bevaras.

Inom den avgränsning som gjorts för utvecklingsprogrammet finns det i dag ca 2 500 lägenheter och ca 5 000 invånare. Inom en tioårsperiod kommer Tungelsta att ha en befolkning på ca 7 000 - 8 000 invånare.

Bebyggelseutveckling

Etapp 1

För att behålla den karaktär som dagens Tungelsta har samt att nödvändiga infrastrukturbyggnader kan genomföras är det nödvändigt att den framtida bebyggelseutvecklingen sker etappvis.

Det är viktigt att Tungelsta får en tydlig centrumkärna med centrumbildande verksamhet som skapar en identitet åt orten och att bebyggelsen ger underlag för kommersiell och offentlig service, arbetsplatser samt kulturlokaler. Utvecklingsprogrammet tar därför i en första etapp sikte på utvecklingen av en fungerande centrumbildning i en radie på cirka 600 meter kring järnvägsstationen. Med centrumbildande verksamhet innebär inte att man skall förändra karaktären av nuvarande Tungelsta. Beredningen syftar på innehållet i byggnaderna såsom offentlig och kommersiell service och affärsverksamhet och att tillkommande bebyggelse skall anpassas till den befintliga bebyggelsetraditionen i centrala Tungelsta.

Med tanke på att det finns ett antaget planprogram från 2008 sydost om järnvägsstationen (<http://haninge.se/tungelsta>) som omfattar 900 bostäder/lägenheter torde behovet av bostäder i centrala delarna av Tungelsta efter detaljplaneläggning och genomförande var väl försedda. Första delen av planprogrammet detaljplanläggs parallellt med detta utvecklingsprogram och samråd sker separat. Ny vägsträckning mellan Stavs väg och Söderbyvägen ingår i den nya detaljplanen.

Centrumbildande verksamhet ska tillskapas kring dels norr om järnvägsstationen och dels söder om denna i samband med detaljplaneläggningen av planprogrammet från 2008. I de centrala delarna ska även fastigheter för flerbostadshus, verksamhetsområden för arbetsplatser och offentliga ändamål avsättas.

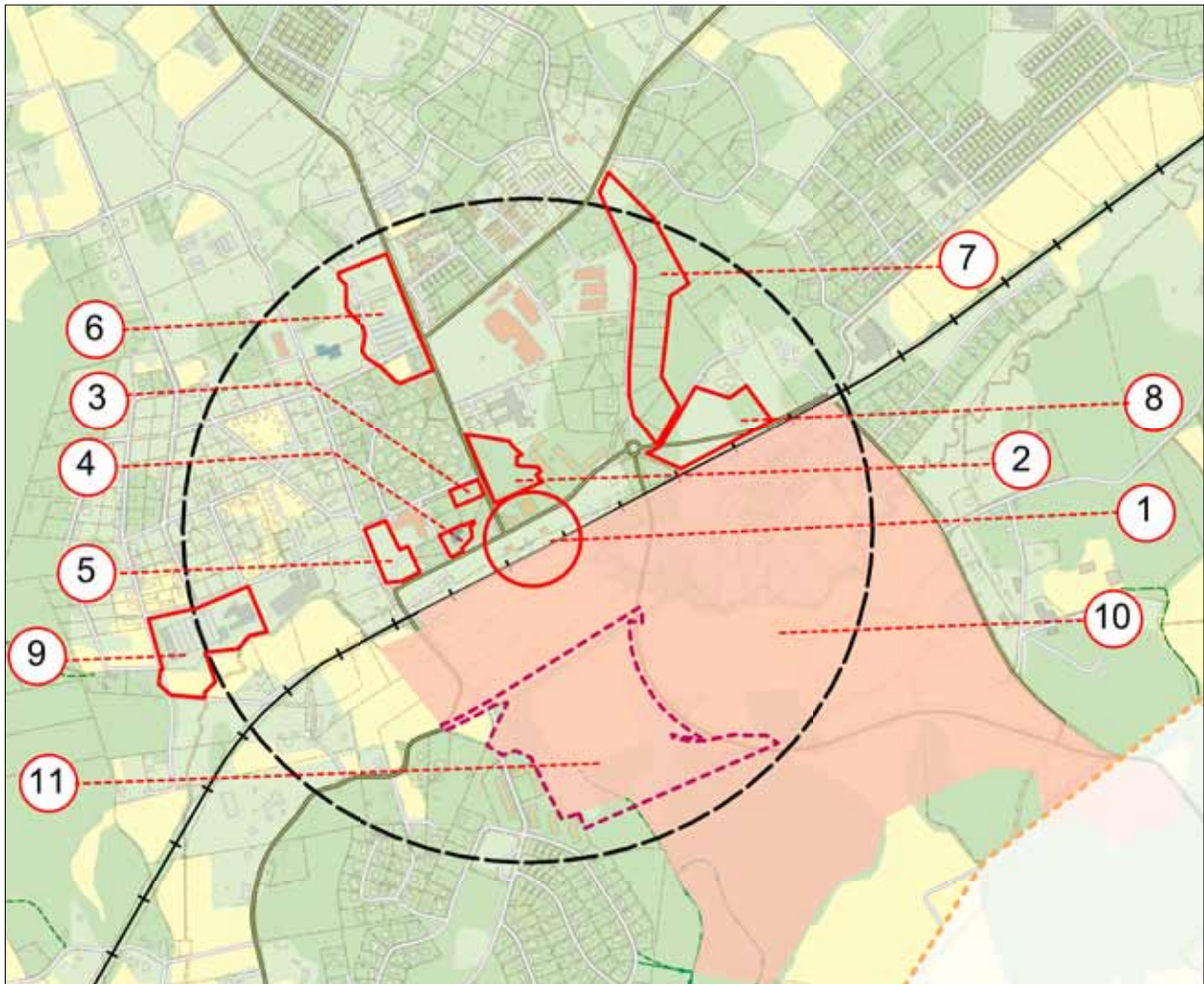
Ny bebyggelse i de centrala delarna av Tungelsta omfattar främst verksamhetslokaler och flerbostadshus och med olika upplåtelseformer.

I område 5 i kartillustrationen på sid 6 anges dessa fastigheter som möjliga att bebyggas med flerbostadshus med serviceboende. Avsikten med flerbostadsbyggnader är att ge fler såväl ungdomar som äldre och andra bostäder i centralt läge nära pendeltågsstationen. Det finns en vilja från beredningen att kunna få in en bebyggelse med hyreslägenheter. Dessa lägenheter ska vara anpassade för bland annat hemsjukvård och behöver hiss.

Självklart måste den framtida flerbostadsbebyggelsen anpassas till rådande bebyggelsetradition i centrala Tungelsta. Hur många våningar som är lämpligt att bygga på dessa fastigheter måste prövas i samband med detaljplaneläggning av fastigheterna.

Till etapp 1 hör även det fritidsområden som ligger i nära anslutning till befintligt VA-nät, se karta på sida 8 (rödmarkerat område i norr). Dessa fastigheter är redan till stora delar permanentbebodda och planläggning belastar obetydligt trafiken på Tungelstavägen.

I etapp 1 bör även ses till möjligheter att kunna bebygga de handelsträdgårdar som finns inom utvecklingsprogrammets avgränsning. Förslaget är att på den yta som upptas av växthus kunna uppföra en eller flera villor. Byggrätten måste prövas i planförfarande.

1. Centrumbildande verksamhet.
2. Parkområde med service/caféverksamhet.
3. Verksamhetsområde, gemensamhetsanläggning eller bostäder.
4. Centrumbildande verksamhet, arbetsplatser, offentlig verksamhet eller bostäder.
5. Flerbostadshus.
6. Verksamhetsområde, gemensamhetsanläggning.
7. I samband med att vägen breddas med gång- och cykelväg möjliggörs byggande av bostäder till exempel så kallade "stadsvillor"/mindre flerbostadshus med 4-5 lägenheter vardera. En "stadsvilla" per fastighet.
8. Offentlig verksamhet.
9. Fastighet som kan omvandlas enligt förslaget att bebygga handelsträdgårdarna inom den byggnadsarea som växthusen upptar med en eller flera villor. Byggrätten måste prövas i planförfarnade.
10. Antaget planprogram, ca 900 bostäder.
11. Pågående detaljplanarbete, ca 200 bostäder och förskola inklusive ny vägsträckning mellan Stavsvägen och Söderbyvägen.

Tungelsta ridklubb.
Foto: Fredrik Hjerling.

Etapp 2

Med hänvisning till den rådande trafiksituationen längs med Tungelstavägen, väg 257, kan i dagsläget inte tillåtas några nya bostadsområden utanför de centrala delarna. Detta definierar beredningen som en radie på cirka 600 meter från järnvägsstationen.

De planförfrågningar inom utvecklingsprogrammets avgränsningsområde som ligger inne hos kommunen är markerade som etapp 2 områden.

De förfrågningar om bebyggelseutveckling/avstyckningar på ett antal fastigheter som har kommit in under utvecklingsprogrammets framtagande ska behandlas som etapp 2 områden i samband med att planförfrågningar lämnas till Haninge kommun. Även planförfrågningar som kommer in efter programmet fastställande ska behandlas som etapp 2 områden.

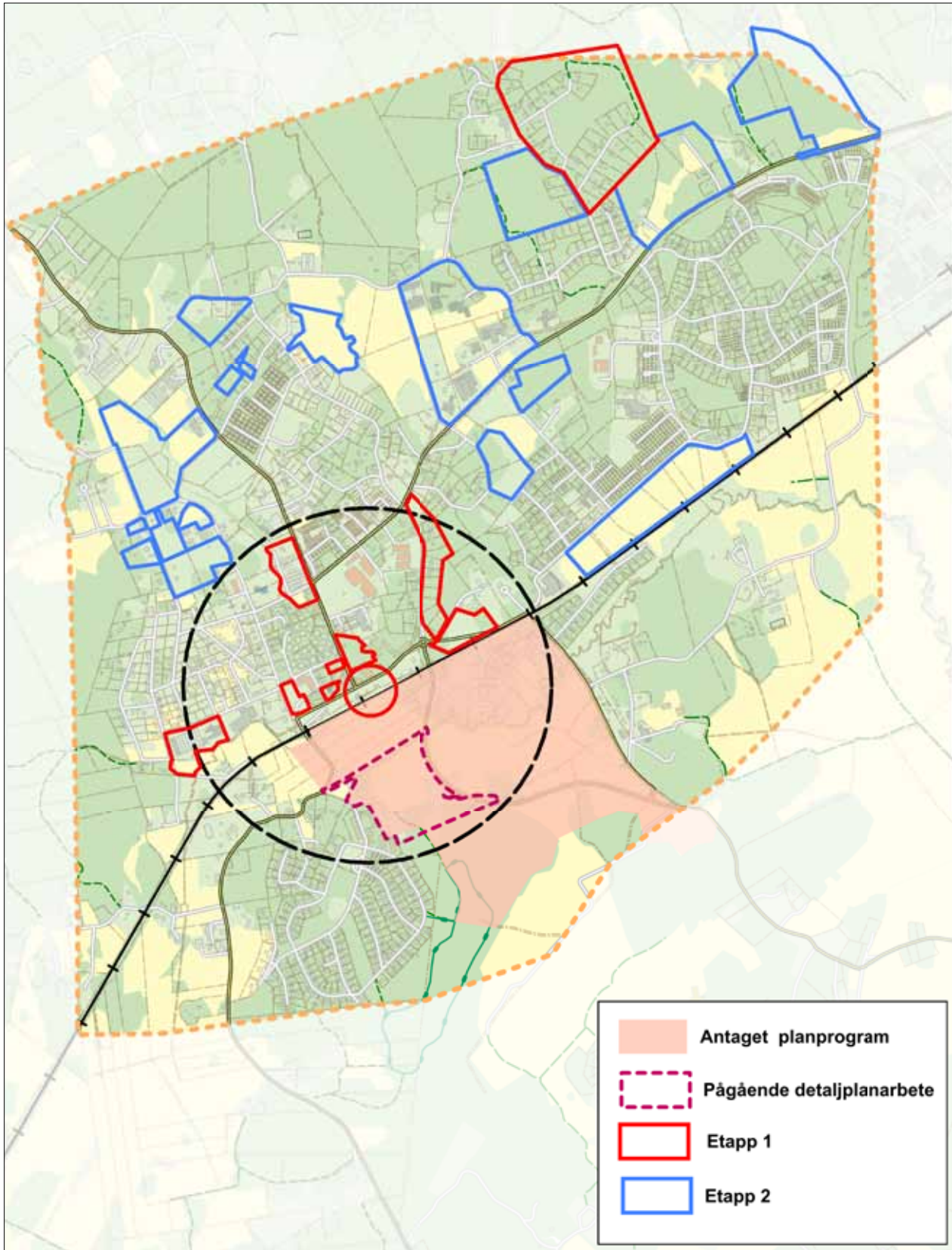
Planläggning av dessa områden kan tidigast påbörjas i samband med att arbetsplanerna för nya Stavsvägen och Södertörnsleden är antagna. Beredningen ser positivt på denna bebyggelseutveckling, med det förbehållet att det finns ett "tidschema" för dessa nödvändiga infrastrukturutbyggnader (se vidare infrastruktur).

Kompletterande bebyggelse utanför centrumkärnan och framtida bebyggelseområden i en etapp 2 ska betraktas som mindre förtätning i det befintliga bostadsbeståndet. Dessa områden lämpar sig för en glesare bebyggelse i form av friliggande småhus, kedjehus, parhus och radhus i 1-2 våningar och i de perifera delarna skapas utrymme för enstaka småhus och gårdar.

Kommunen bör inte medge detaljplanläggning som ligger i anslutning till det avgränsade programområdet, men som påverkar programområdet.

Det område som är markerat i kartan på sidan 8 mellan järnvägen och Allévägen bör avsättas som verksamhetsområde för icke störande verksamhet/företag närmast järnvägen eller bostäder för den del av fastigheterna som ligger längs med Allévägen.

I den framtida planeringen och byggandet av nya bostadsområden ska tillgänglighetsfrågan vara en ledstjärna i det arbetet.

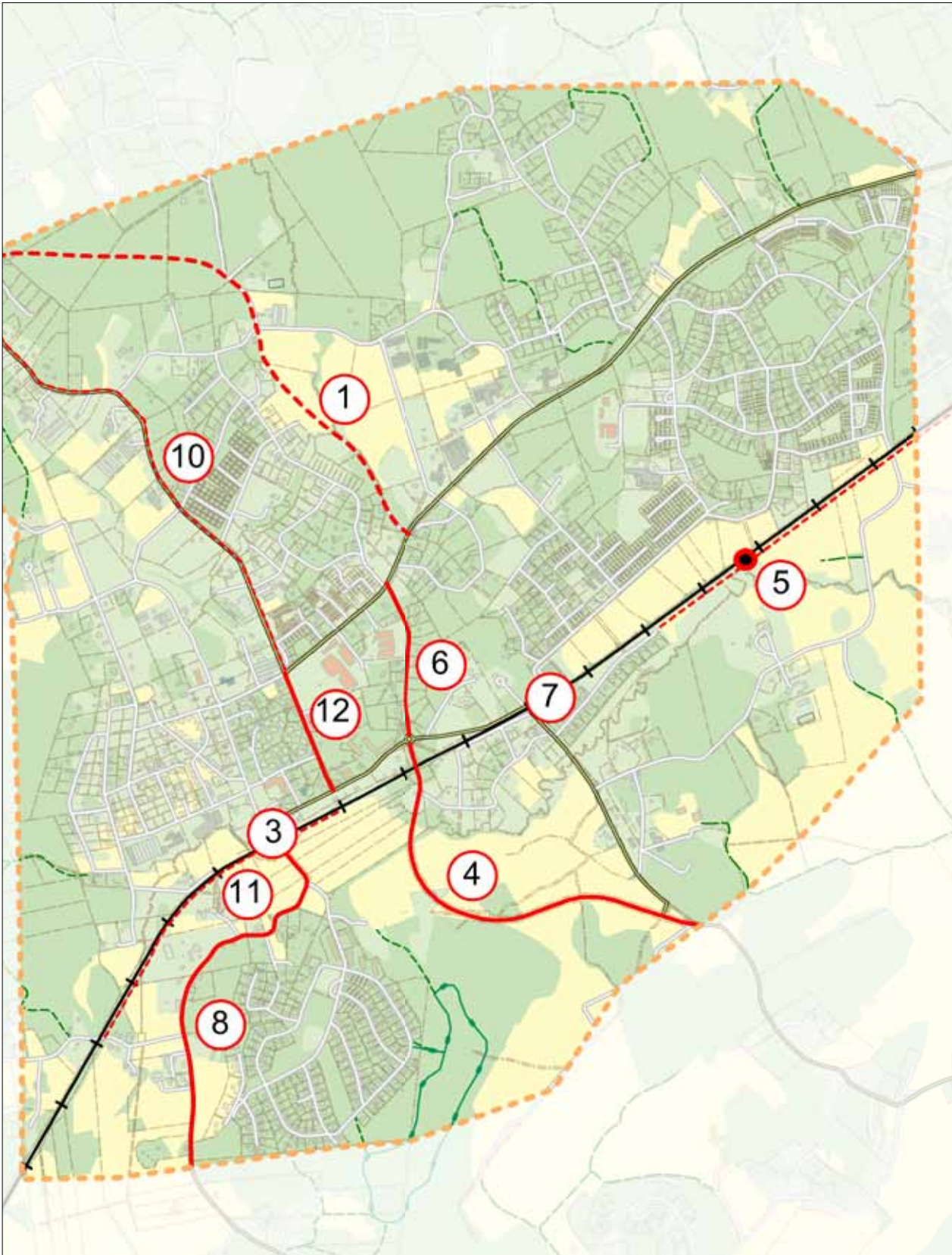

Infrastruktur

Den stora frågan vad gäller infrastruktur är att få tillstånd en bättre vägförsörjning till och från Tungelsta. Stavsvägen måste komma till stånd inom en mycket snar framtid. Södertäljevägen måste avlastas från den tunga trafiken.

Kommunen ska i den närmaste framtiden arbeta med följande saker:

1. Vägreservatet över Skogs-Ekeby i tidigare utvecklingsprogram bör behållas och återinföras i kommunens översiktsplan, med hänsyn till att det i en framtida bebyggelseexpansion av Tungelsta kan fastigheter etableras längs med denna samt ge möjligheter till att fördela trafiken inom området. Avsikten är även att en sådan framtida väg skall sammanlänka Hammarbergsvägen och Södertäljevägen .
2. SL har framfört att de, i samband med att Citybanan är klar och i drift, planerar för att genomföra 10 minuters trafik till Västerhaninge och 20 minuters trafik till Tungelsta och Nynäshamn. Kommunen ska verka för att 10 minuters trafik införs till Tungelsta och söderut.
3. Planering av järnvägsplan för dubbelspår mellan Tungelsta – Hemfosa har kommit igång. Söderbyvägens plankorsning kommer att stängas Nytt läge för ny gång- och cykeltunnel med entré till plattformen i södra änden. Gång- och cykeltunneln utgör länk mellan det gamla Tungelsta och den planerade bebyggelsen. Beredningen anser att ytterligare en entré i den norra änden behövs tillskapas. Ytterligare planfria över-/underfarter för fordonstrafik behövs för den framtida utvecklingen kring Tungelsta. Detta hanteras i Trafikverkets planering för dubbelspår mellan Tungelsta och Hemfosa. Det går att läsa om på www.trafikverket.se/nynasbanan
4. En avlastning av Tungelstavägen genom Västerhaninge med en utbyggd Stavsväg mellan Tungelsta och väg 73, är av största vikt. Kommunen för samtal med Trafikverket om att planering och utredning måste till inom denna planperiod (Länsplan 2010 - 2021). Detta för att få in projektet och medelstilldelning i nästa planperiod. Utifrån det antagna planprogrammet för södra Tungelsta/Lillgården som möjliggör ca 900 lägenheter har detaljplanarbetet för den första etappen om ca 250 lägenheter påbörjats. Under denna planperiod måste förstudier och vägutredning tas fram för Stavsvägens fortsatta utbyggnad i ny sträckning till väg 73 inkl ny trafikplats Stav/Berga. Trafikverket har satt igång upphandlingsprocessen för åtgärdsvalsstudie av Tungelstavägen och Stavsvägen. Tidplan för denna åtgärd är ännu inte fasställd i samband med utvecklingsprogrammets skrivande.
5. Nuvarande arbetsväg utnyttjas som gång och cykelväg längs med järnvägsspåret mellan Krigslida och Västerhaninge samt mellan ”nya” Krigslida station till Åvägen.
6. Hammarbergsvägen mellan Allévägen – Tungelstavägen måste byggas om med gång- och cykelväg innan Söderbyvägens plankorsning med Nynäsbanan stängs. Trafiken kommer att öka på Hammarbergsvägen när man gör denna förändring och av de nya bostäderna som planeras på östra sidan av Nynäsbanan.
7. Dubbelspårsutbyggnad mellan Västerhaninge – Tungelsta klart senhösten 2012. Mulstavägen (bro över Nynäsbanan) klar hösten 2012.
8. Söderbyvägen behöver rustas upp och då särskilt kurvorna vid Lillgården.
9. Fler och bättre infartsparkering kring järnvägsstationen måste skapas.
10. Utredda möjligheten att bygga gång- och cykelväg utefter Södertäljevägen mellan Tungelstavägen och Sorunda avfarten.
11. Utredda möjligheten att utnyttja befintlig byggväg intill järnvägen som gång- och cykelväg från Tungelsta station och söderut mot Hemfosa.
12. Södertäljevägen mellan Allévägen och Tungelstavägen bör göras om till så kallad gångfartsområde där samtliga trafikanter ska kunna samsas.
13. Alla infrastrukturförändringar inom Tungelsta måste arbeta med tillgänglighetsfrågan. Tungelsta ska vara ett samhälle som det skall var lätt för funktionshindrade att bo och vistas i.
14. Preliminär tidplan för utbyggnad av Södertörnsleden. Byggstart är beroende av att finansiering finns och att arbetsplanerna vinner laga kraft. - Hanningeleden 1 (Gladö Kvarn-Huddingevägen) Projektet har beredskap för byggstart under 2013, byggtid 2-2,5 år. - Botkyrkaleden (Huddingevägen-Masmo). Projektet har beredskap för byggstart slutet 2013, byggtid 2-2,5 år. - Masmolänken (Masmo-Värby). I de finansiella planerna finns medel för byggstart under 2016, byggtid ca 3 år. Om finansieringen tidigareläggs kan byggnation inledas tidigast 2013 om arbetsplanen då har vunnit laga kraft.

Samhällsservice

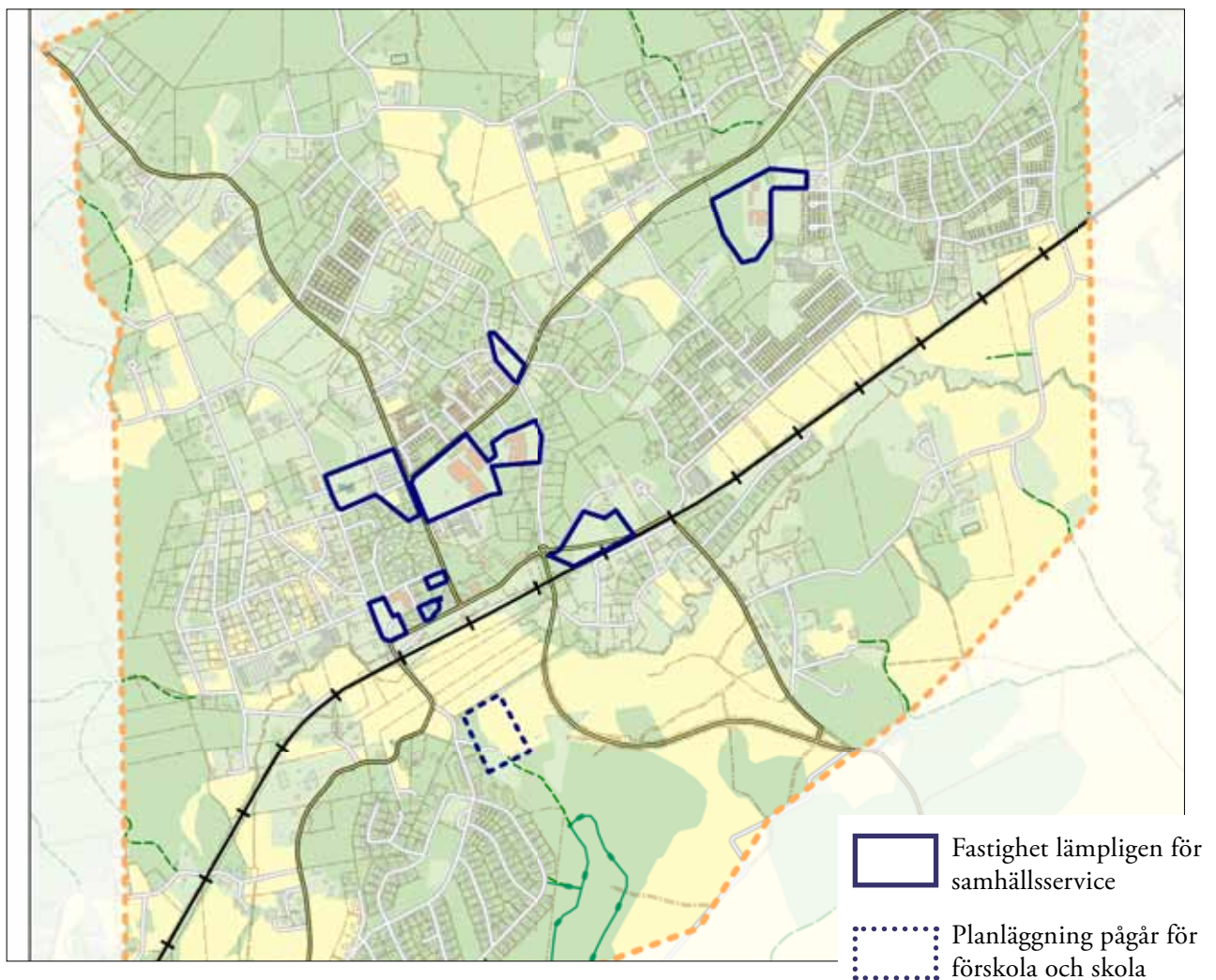
Förslaget är att planera för kultur, företag, vård och omsorg samt annan centrumbildande verksamhet i de centrala delarna av Tungelsta. Där det finns möjligheter att bygga prioriteras samlingslokaler för kultur och fritid samt verksamhets-/affärslokaler. Ett ökat befolkningsunderlag gör det attraktivare att starta och driva både kommersiell service och samhällsservice.

Den offentliga servicen måste på sikt byggas ut och då särskilt skola och förskola. Inledningsvis måste ny förskola komma till. Förslag på placering av framtida offentlig service framgår av kartbilagan.

Med samlingslokaler avses även en så kallad träffpunkt för äldre vilket på sikt bör inrättas i Tungelsta.

Tillsammans har Tungelsta och Västerhaninge redan idag ett sådant stort befolkningsunderlag att det utgör underlag för etablering av nya idrottsanläggningar. Nyetableringar inom Tungelsta måste utredas vidare, dessutom bör kommunen omgående göra en översyn av befintlig sporthall och belysa möjligheterna att bygga till anläggningen med bland annat läktarmöjligheter. Lämplig placering av samhällsservice är de områden som pekats ut på kartan.

Fortsatt utveckling av parken kring Torkladan i centrala Tungelsta.

Natur och landskap

Det är viktigt att spara de så kallade gröna stråken genom Tungelsta och att värna möjligheterna att komma ut i naturen.

Beredningen vill värna om det odlingslandskap som finns kring Tungelsta och det är därför viktigt att man i den framtida planeringen är restriktiv mot att bebygga jordbruks- och odlingsmarkerna detta gäller bland annat det skrafferade området söder om järnvägen.

Söder om Tungelsta och Krigslida breder ett småbrutet jordbrukslandskap ut sig mellan kuperade skogspartier och åkerholmar. Mulsta gård, Nedersta (tidigare Nödesta) gård och Vålsta gård ligger mitt i detta jordbrukslandskap och bidrar till att hålla markerna öppna. Dessa hagmarker utgör hörnstenar avseende biologisk mångfald i denna jordbruksbygd med en rik förekomst av hävdgynnade växter, fåglar, insekter och svampar knutna till betade marker. Fågelarter som generellt minskat i Sverige häckar i detta Hagmarkerna innehar höga naturvärden och ingår i ängs- och betesmarksinventeringen

Generellt måste områdena kring vattendragen och åarna hållas efter och bevaras. För att bevara och berika det djur- och växliv samt upplevelsevärden som finns kan detta utvecklas via till exempel fördröjningsdammar längs med åarna.

Inom utvecklingsprogrammets avgränsning finns ett antal sammanhållna lövskogsområden som har stora bevarandevärden. Bland annat ett område som sträcker sig från Krigslida och nordväst mot Skogs-Ekeby (A). Området med sin slingrande väg som

kantas av ek och poppel går igenom en delvis kuperad lövskog, skog av varierande ålder, dominerad av ek och hassel. Rikligt med ekar, mellan 50-180 år, växer i området och ett par mycket gamla (300-500 år) jätteekar växer här också, varav den ena är naturminne och står vid väggkanten i söder.

Ekskogen som genomkorsas av Fornminnesvägen (B) är cirka två hektar stor, arealen är något större om man räknar med de ekar som står inne på privata tomter. Huvudsakligen villabebyggelse omger skogen utom i öster där en öppen gräsmark breder ut sig.

Några ekar i ekskogen bedöms ha en ålder på 250-300 år och dessa har dimensioner kring en meter i diameter. Yngre ek förekommer också, vilket är positivt då det finns en återväxt av ek. Den långa kontinuiteten av ek och inslaget av äldre ekar gör denna ekskog skyddsvärd. Det faktum att det finns äldre ek inte allt för långt bort kring Ekeby gör att denna ekbacke även utgör en viktig spridningslänk till andra ekområden.

Sammantaget är detta en värdefull ekmiljö där naturvärden, rekreativvärden och upplevelsevärden är viktiga.

Vad avser bekämpningen av jätteloka hänvisas till det bekämpningsprogram som antagits av kommunen: <http://haninge.se/tungelsta>

Vad avser hästverksamhet inom programområdet hänvisar beredningen till kommunens antagna hästpolicy samt till gällande djurskyddsbestämmelser.

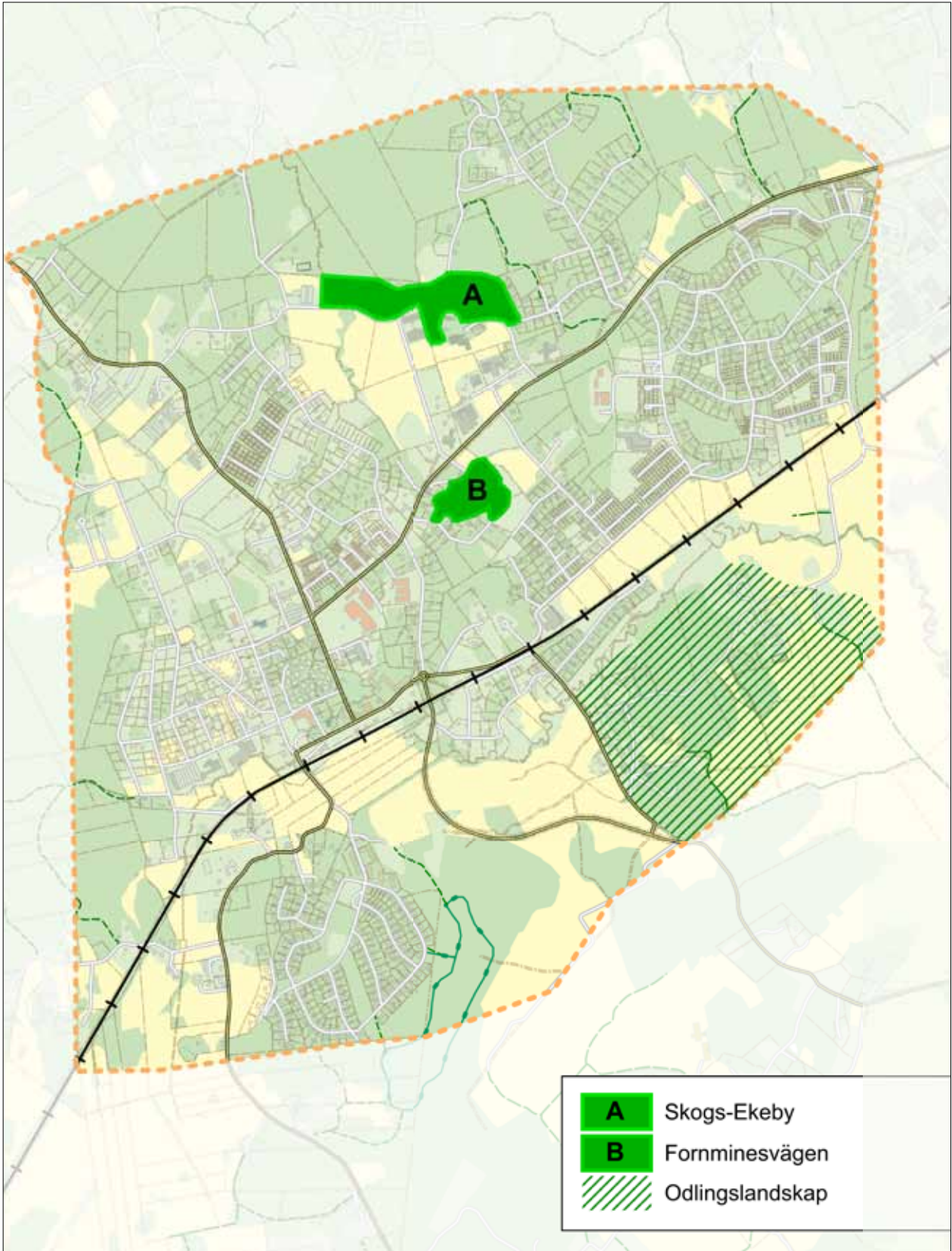

Foto: Omslag: Eva Simonson, Tryckår: 2012

Hanninge
kommun

136 81 HANINGE 08-606 70 00 hanninge.se